

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze
Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele
să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Serisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de treiuri 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Al treilea an de răsboi.

(Fine.)

Dar puterile centrale nu numai că au declarat, că poartă răsboi de curată apărare, ci în repetate rânduri și-au exprimat aplecarea spre o pace onorifică de înțelegere. Ofertul lor de pace nu a fost acceptat. Antanta ține cu tărie la scopurile ei vechi de răsboi, cari pot să fie atinse numai după totala învingere a puterilor centrale. Aceasta ne silește și pe noi să manuăm armele mai departe, aplicându-le în modul cel mai aspru. Deosebite considerații politice și militare au împedecat până la începerea anului acestuia executarea răsboiului nelimitat cu submarine. Dar când antanta a respins brusc ofertul acela de pace, pe lângă toate nesuccesele avute, — considerațiile acestea au trebuit să cadă. Răsboiul nelimitat cu submarinele, care de mai multe luni e în desfășurare, a introdus în conducerea de răsboi o nouă băteală caracteristică. Cu rezultatele de până acumă putem să fim deplin mulțumiți. Nu numai că a corăspuns tuturor așteptărilor, ci încă privește numărul corăbiilor scufundate și mărimea tonajului nimicit, a întrecut pe departe toate calculațiile originale ale noastre. Generalul Ludendorff a arătat nu de mult legătura dintre aceste rezultate și producerea de muniție și provaderea cu muniție la contrarii noștri. Luptele dela vest au fost înlesnite în mod esențial pe calea aceasta. Putem conta la aceea, că răsboiul cu submarinele ne pune la dispoziție un mijloc prețios de răsboi, care va avea influență decizătoare, cu atât mai vârstos, că contrarii încă nu au descoperit vreun mijloc de apărare cu efect.

Pe două căi a sperat antanta, că și va putea ajunge scopurile de răsboi: prin o groaznică potențare a tuturor mijloacelor personale și materiale de putere, și prin împingerea lor totodată la toate fronturile, pentru prin o uriașă preputere să surgrume puterile centrale și pe aliații acestora. Înmulțirea puterilor luptătoare s'a ajuns mai întâi prin căști-garea de noi aliați. România, încrezută în ajutorul rusesc, a pus mâna pe arme, dar numai pentru a învârti de tot. Statele unite americane s'a folosit de pretextul cunoscut, pentru a se punie pe față pe partea antantei și a declarat răsboi puterilor centrale. Importanța acestui eveniment nu poate fi micșorată; dar se va putea observa în prima linie pe terenul politic, financiar și economic. Va trebui să treacă încă multă vreme, până Statele Unite vor putea pune pe picior de răsboi și vor putea instrua o armată de sute de mii. Dar și atunci e întrebare, dacă antanta dispune de corăbiile necesare, de o flotă suficientă de răsboi, pentru a trece trupele acestea în Europa. E de sperat, că până atunci efectele și urmările răsboiului cu submarine vor fi evidențiate în mod decizator. La tot

cazul situația militară n'a suferit deocamdată nici o schimbare esențială prin alăturarea Americii la antantă. În schimb însă antanta a suferit o slăbire semnificativă în urma revoluției rusești. Armata rusească, după cum au dovedit și evenimentele mai proaspete, e slăbită foarte mult, puterea ei de luptă e redusă. Lungă vreme a fost cu totul descopiată ca factor ofensiv de putere, tocmai în momentul, în care antanta făcea opiniții nouă la celelalte fronturi, pentru a-și atinge scopurile de operaționare departe meritoare. Adevărat, că năzuințelor antantei și activității unora dintre conducerii ruși li-a succes, ca părți din trupele rusești să fie de nou aruncate în foc, dar nici ofensiva aceasta nu a trecut peste succesele începutului; s'a prăbușit nu peste mult și a provocat o contraofensivă, care până acumă a decurs peste tot cu succes și ale cărei scopuri finale încă nu se pot prevedea. Întrucât vor fi evenimentele acestea militare de vreo influență asupra raporturilor interne din Rusia, e încă de așteptat. Potențarea mijloacelor materiale de luptă ale antantei, anume: arme, muniție, etc. a fost apoi egalată prin urcarea corăspunzătoare a prestațiunilor noastre.

Antanta n'a putut nici în anul al treilea de răsboi să-și arunce deodată în foc toate puterile. Mult trămbițata unitate a frontului n'a fost atinsă. Motivele sunt de căutat deoparte în isbucluirea revoluției rusești, de altă parte în efectele produse de răsboiul cu submarinele, cum și în măsurile luate din partea conducerii germane. Mareșalul Hindenburg s'a decis pentru o parțială și voluntară retragere a frontului, în pozițile de nou gătite după sistemul Siegfried, ceeace a surprins de tot pe contrarii noștri, penetrând le-a încrucișat toate planurile și toate calculațiile. Efectele răsboiului cu submarine au silit puterile dela vest, mai ales din motive politice, să înceapă mai curând ofensiva, înainte de a fi fost armata rusescă gata de luptă și capabilă de ofensivă și înapoi de a putea ajunge așteptatul ajutor din America de nord. Întrucât apoi vor fi fost decisătoare încă și greșelile conducerii dușmane de armată și considerațiile față de dispoziția țării și a populației, nu putem să examinăm aici. Unitatea atacurilor dușmane n'a fost atinsă la nici un caz. În schimb însă e pe partea noastră, pe lângă strânsa ținere laolaltă a tuturor aliaților, o unitate de conducere și de acțiune încă nevăzută până acumă în răsboiale de coaliție, ceeace a format baza tuturor succesorilor de până acumă, precum va forma și a celor viitoare.

Dacă mai aruncăm o privire și asupra cămpurilor de răsboi mai îndepărtate, vedem, că englezii au avut succes nediscutabil în Mesopotamia, fiindcă au isbutit să iee Bagdadul și să înainteze și mai departe, în direcție nordică. Si chiar și la frontul egiptean le-a succes să ocupe peninsula Sinai și să împingă trupele turcești până | pe care ea nu vrea să o accepteze.

dincolo de granițele Palestinei. Dar înaintarea lor a fost oprită în loc. În Palestina englezii au suferit o înfrângere semnificativă, care i-a oprit în înaintare, iar în Mesopotamia a fost împedecată așteptata cooperare cu rușii, — cari înaintau peste Caucaz și prin Persia, — în urma isbucluirii revoluției rusești. Astfel englezii au rămas singuri, avizați la puterile proprii, și nu au putut să se folosească mai departe de succesele dela început. Anotimpul cald a împedecat operațiunile ulterioare, iar între acestea turcii au avut timp și ocazie să iee măsuri contrare corăspunzătoare, astfel, că putem privi liniștit și la dezvoltarea ulterioară a lucrurilor pe arena aceea de răsboi.

Mai resteză frontul macedonean. Antanta a constrâns, ce e drept, pe regele Constantin al Greciei să abdică, a adus la putere partidul lui Venizelos, a ocupat Tesalia și prin aceasta a dat întreprinderei dela Salonic o bază mai largă și mai sigură, care a fost întărită și mai mult prin estinderea italienilor în Albania de sud și în Epir, dar toate acestea nu au adus nici un succes militar generalului Sarrail. Atacul său nu a trecut dincolo de Monastir, întreprinderile sale ulterioare s'au prăbușit cu perdeile cele mai grele și o parte din primele sale căștiguri locale i s'a răpit iarăși.

Icoana generală a anului al treilea de răsboi arată, că puterile centrale peste tot și-au afirmat cu succes pozițiile și au respins atacurile contrariilor lor. Au ținut în mâni tari teritorul ocupat în anii primi de răsboi și au arătat, că antanta cu toate opiniiile ei nu e în stare să provoace o schimbare decizătoare. Succesele obținute la începutul răsboiului au fost păstrate și în anul al treilea și sunt asigurate. Afară de aceasta, subjugarea României, ofensivele partiale la diferitele fronturi și actuala ofensivă mai mare, aflătoare încă în executare, din Galicia, sunt succese pozitive, prin care situația puterilor centrale e ameliorată. Iar răsboiul cu submarine deschide pentru viitor alte perspective favorabile.

In repetate rânduri au declarat puterile centrale, că stau gata pentru legarea unei păci onorifice, dar tot așa de neclătină e hotărârea lor de a continua cu statornicie luptă, cu toate mijloacele, dacă contrarii nu ar voi să recunoască actuala stare a răsboiului. In privința aceasta una sunt toți aliații, toate popoarele, cu guvernele lor și cu conducerii de armate!

Aceasta e situația răsboiului, întrat acum în al patrulea an, așa cum o vede omul de specialitate, militarul, și cum trebuie să o vadă toți cei care au urmărit cu atenție cele întâmplate la diferitele fronturi. Suntem până acumă învingători asupra celor din antantă, și învingători vom rămâne până la sfârșit. Si cu toate acestea, noi am oferit și oferim antantei pacea, pe care ea nu vrea să o accepteze.

Vitezele trupe aliate vor griji deci, în al patrulea an de răsboi, ca să fie săliță să o accepteze!

Intregirea guvernului. Ziare de regulă bine informate din capitală scriu, că în cursul primei jumătăți a lunii acesteia se va face intregirea guvernului, prin numirea noilor ministri, fără portofolii. Tot atunci vor fi numiți și comiții suprême pentru comitatele, cari nu și-au primit încă pe noii lor conduceri.

Cancelarul german în Viena. Mercuri dimineață a sosit la Viena domnul Dr. Michaelis, cancelarul imperiului german, însoțit de secretarul de stat Stumm și de secretarul de legație Prittitz. La gară l'a așteptat contele Wedel, reprezentantul din Viena al imperiului german, și din partea ministerului nostru de externe contele Walterskirchen. Locuința i s'a pregătit în casa germană, la contele Wedel, unde la dejun cancelarul a făcut cunoștință și cu ministrul-președintele ungur, contele Esterházy. În cursul zilei a avut consultări neîntrerupte cu contele Czernin, ministrul nostru de externe, la cari consultări au participat și următorii: contele Wedel, secretarul de stat dela externe Stumm și principalele Hohenlohe, ambasadorul din Berlin al monarhiei noastre. După comunicările pe care le aflăm în zile mari vieneze și budapestane, în chestei apartinătoare politicei externe întâlegerea e perfectă între contele Czernin și Dr. Michaelis, iar scopul venirei la Viena a cancelarului german, pe lângă datorința de a se prezenta Monarhului și factorilor conduceri, a fost și dorința de a-și căsătiga orientare deplină în chestiile economice și de altă natură, cari stau în legătură cu răsboiul. Din partea Maiestății Sale, Monarhului nostru, cancelarul a fost primit în audiență Joi. A fost oprit la dejun. Joi seara domnul Dr. George Michaelis a plecat apoi cu însoțitorii săi spre casă, la Berlin.

Situația în Austria. Maiestatea Sa, Impăratul și Regele Carol, a fost încredințat cu formarea unui cabinet parlamentar austriac pe baronul Beck, care însă, văzând că per tractările inițiate cu șefii differitelor partide din senatul imperial dela Viena nu duc la rezultat, a depus în mâinile Monarhului misiunea primă. Cu formarea cabinetului parlamentar a fost încrezintă apoi Dr. Seidler, actualul prim-ministrul austriac, care s'a și pus numai decât în întâlegere cu fruntașii partidelor politice din Austria, și după informațiunile primite dela Viena, e pe calea de a-și forma un cabinet stabil de muncă, cu membri recrutăți dintre oamenii de încredere ai partidelor politice din Austria. Programul nouului guvern austriac va fi: revisuirea constituției și acordarea de autonomie națională pe seama tuturor popoarelor din Austria. Toate partidele s-au declarat pentru participarea lor la formarea unui guvern nou austriac, pe baza acestui program, numai cehii stau încă pe gânduri, și apoi și polonii, probabil gândindu-se, că după răsboi poate să li se ofere și mai mult decât li se dă acum, în cursul răsboiului. E vorba, ca noui guvern austriac se fie compus încă în cursul lunii acesteia, pentru a la toamnă să se poată prezenta ca guvern de muncă în fața senatului imperial austriac. Dacă una ori alta dintre partide nu va vrea se facă parte din guvern, locurile destinate lor din cabinet vor fi indeplinite cu ministri luati dintrii funcționari. Șeful cabinetului română Dr. Seidler. Ultimile știri venite dela Viena ne spun, că întâlegerea dorită nu s'a putut ajunge și astfel se va forma de nou un guvern de funcționari în Austria.

REVISTĂ POLITICĂ.

Din Anglia. Vești trimise dela Londra constată, că în Anglia întreagă se întârsește mișcarea republicană, în interesul căreia lucrează cu râvnă un consiliu de muncitori, alcătuit după chipul și asemănarea consiliului muncitorilor ruși. Mai multe comitete de propagandă desfășoară o activitate sistematică întru realizarea ideii de republică engleză.

Guvernul Angliei încearcă să compromită mișcarea aceasta, așa că prin agenți plătiți îndeamnă pe muncitori să proclame republică; căci astfel ar putea ușor aresta pe conducători și ar potoli toată mișcarea republicană. Dar muncitorii nu se lasă păcăliți.

Ajutorul american. Nu toți francezii așteaptă minuni dela ajutorul american. Dovadă despre aceasta sunt și părerile cunoscutului scriitor *Millet*, care într'un ziar parisian face următoarele expuneri:

Am sărbătorit cu toții armata americană. Va fi însă lucru cuminte, să nu mărim însemnatatea ajutorului din America. Înși ofițerii armatei americane au fost cei dintâi, cari au aflat, că în suflarea noastră franceză este prea-prea. În câteva săptămâni se vor înrola sute de mii sub steagurile Statelor Unite. Dar să nu pierdem din vedere, că atât soldații, cât și ofițerii lor au trebuință de instrucție militără, care nu se poate obține într-o zi sau două. Prin urmare, înainte de primăvară nu poate fi vorbă de adevărat ajutor militar din partea Americiei. Până atunci toată sarcina frontului apusean cade pe umerii francezilor și englezilor; iar Statele Unite ne vor da sprijin pe terenul *economic*. Ajutorul militar, cel mai bun pentru noi, rămâne armata engleză, care zilnic crește atât ca număr, cât și ca valoare. Francezii n'au să aștepte, ca americani să pună pe picior de răboi o armă completă în timp de câteva săptămâni. Dușmanii cei mai periculoși ai francezilor, în răboiul de astăzi, nu sunt germanii, ci *iluzüle*.

O poveste. Birourile de presă din țările dușmane, împreună cu ziarul *Times*, răspândesc știrea, că în 7 Iulie 1914 s'a ținut în Potsdam, sub prezența împăratului *Wilhelm*, un consiliu de coroană, la care au participat fruntașii politici și militari ai Germaniei, și că în acest consiliu s'a discutat planul de a porni răboiul universal.

Din loc autorizat german se declară de lipsită de orice temei știrea aceasta a birourilor de presă dușmane. Guvernul Germaniei, se zice în desmințirea publicată, n'a cunoscut și n'a înrăurit nicidecă textul ultimatumului trimis Sârbiei din partea monarhiei austro-ungare. Astfel toată vesteasă lui *Times* și a confrăților săi nu-i altceva, decât o — poveste.

Efectul desvelirilor. În acelaș timp, când se ținea recepțunea din Viena a ziaristilor austro-ungari, invitați de ministru de externe, contele Czernin, — la Berlin, cum am amintit în numărul trecut, vorbea ziaristilor germani cancelarul imperial *Michaelis*. Desvelirile făcute cu acest prilej de cancelar, — privitoare la politica secretă dintre Franța și Rusia țaristă, care prin contract asigurase francezilor provinciile Alsacia și Lorena, — au produs mare senzație atât în țările neutrale, cât și în opinia publică franceză. Ministrul președinte *Ribot*, în ședința camerei din 1 August, s'a simțit indemnătat să se ocupe cu desvelirile cancelarului și voind să le desmintă a promis că înțelegerile cu guvernul rusesc va publica actele despre demersurile întreprinse în cheștiunea contractului secret rusofrancez.

Revoluția rusească și-a înscris în programul său, că nu poartă răboi de cucerire. Aceasta ar însemna, că Rusia de acum nu ia asupra sa îndatorirea de a împlini promisiunile de cucerire făcute de Rusia țarului.

Publicarea actelor va face, poate, lumină în afacere.

Manifestul imperial. Wilhelm, împăratul Germaniei, a dat în 1 August a. c., — începându-se al 4-lea an de răboi, — următorul manifest către armată și marină:

«Al treilea an de răboi este sfârșit. Numărul dușmanilor noștri s'a sporit, dar nu s'au sporit prospectele lor de învingere finală. România ați înfrânt-o în anul trecut. Rusia se cufundă din nou pe urmele loviturilor voastre. Amândouă țările s'au vândut pe sine pentru interese străine și sunt aproape de secarea puterilor. În Macedonia susțineți cu multă țarie atacurile dușmane; iar la apus, chiar și în lupte înfiratoare, ați rămas stăpânii situației. Linile noastre stau neclinite și apără patria iubită de toate cruzimile și pustiurile răboiului. Marina mea a obținut asemenea mari rezultate. A făcut problematică domnia dușmanului asupra mării și primejdii-

este nervii vieții lui. Coloniile germane, departe de țară, le-au apărat trupe mici împotriva dușmanului, care are acolo puteri înzecite. Luptele voastre și ale credincioșilor aliați vor fi încoronate de succes și în noul an de răboi, iar biruința finală va fi a noastră. Cu inimă înduioșată vă exprim mulțumită în numele meu și al patriei pentru tot ce ați săvârșit în anul trecut al răboiului. Cu cinste ne gândim la vitejii, cari au murit pentru țară. Răboiul îl continuăm, fiindcă suntem siliți să ne luptăm. Pentru existența și viitorul nostru, înarmați cu statonice de oțel și cu un curaj neșovător, vom sta în fața problemelor ce sporesc întruna; împreună cu sporirea aceasta crește și puterea noastră. *Noi nu putem fi biruiți. Noi vrem să fim biruitori, și Domnul cu noi va fi.*

— Din acest prilej, și cu aceeași dată, de 1 August 1917, împăratul *Wilhelm* adresează un manifest: *Către poporul german*, pe care-l publicăm la alt loc, iar cu data de 31 Iulie a. c. un ordin de zi către trupele de apărare din Africa răsăriteană.

Proclamația împăratului *Wilhelm*.

In ziua de 1 August n. când s'a împlinit al treilea an de răboi și s'a început anul al patrulea, împăratul *Wilhelm* ai Germaniei a adresat poporațunei sale proclamația următoare:

Către poporul german!

Trei ani de lupte grele se află îndărătușul nostru. Cu durere ne aducem aminte de morții noștri, cu mândrie de luptătorii noștri, cu bucurie de toți ce produc și cu inimă grea de cei aliați în captivitate. Deasupra tuturor gândurilor stă însă voința firmă, ca lupta aceasta de dreaptă apărare se fie dusă la sfârșit bun. Dușmanii noștri își intind mâna după țară germană. N'au să o căștige niciodată! Ei mână mereu popoare nouă în răboi, în contra noastră. Lucrul nu ne spăre! Ne cunoaștem puterile și suntem deciși să le înțrebuiam. Ei vreau să ne vadă slăbiți, umiliți, la picioarele lor, dar nu pot să ne învingă. Cuvintele noastre de pace le-au primit cu batjocură. Au trebuit se afle deci de nou, cum știe Germania să bată și să învingă! Ei calomniază pretutindenea în lume numele german, dar gloria faptelor germane nu pot să o distrugă. Astfel stăm, neclătinăți, învingători, fără frică, la încheierea anului acestuia. Cercări grele pot să ne fie încă rezervate. Cu seriositate și cu încredere privim în fața lor. În trei ani de puternică faptuire poporul german s'a oțălit față de tot ce puterea dușmană a putut inventa. Dacă dușmanii vreau să lungescă suferințele răboiului, acestea au să-i apese pe ei mai greu decât pe noi. Pentru prestațiunile de afară, de la front, patria mulțumește prin muncă neobosită. Lozinca e, să luptăm mai departe și să ne ascuțim armele. Dar poporul nostru sigur că nu e

condus de vanitoasă dorință de glorie, săngele german și diligența germană nu pentru planuri de cucerire și subjugare le am adus în luptă, ci pentru imperiul nostru să fie liber și tare și în el să poată locui în libertate copiii noștri. Acestei lupte dedicăm toate făptuirile și toate dorințele noastre. Aceasta să ne fie făgăduința zilei de astăzi!

De pe câmpul de răboi, 1 August 1917.

Wilhelm I. R. m. p.

In atențunea publicului.

Ce avem să facem la ivirea aeroplanelor dușmane?

Aviatorii dușmani nu formează o pri-mejdie nemijlocită pentru orașul și comitatul Sibiului. Cu toate acestea nu este de loc exclus, ca aeroplane dușmane să se arate și în părțile noastre. De aceea, la cererea autorităților, atragem atenționarea publicului la următoarele reguli:

1. Semnal de alarmă se dă prin cinci lovitură de clopot, la scurte intervale, în turnul bisericii sășești din Piața mare, și prin sunarea de retragere la toate posturile militare.

2. Indată după aceasta, orice fel de trăsură, aflată în stradă, are să se adăpostească sub porțile caselor apropiate; iar dacă nu poate să intre acolo, trebuie să se opreasca în loc. Vizitul, în or ce caz, are să rămâne lângă cai.

3. Tramvaiele stau în loc, împreună cu conductorii lor; dar călătorii au să se părăsească și să se ducă în casele învecinate.

4. Oamenii de pe stradă vor merge fără întârziere în parterul clădirilor celor mai aproape, unde trebuie necondiționat să li se deschidă.

5. Fiecare persoană este datare, ca văzând vre-un copil în stradă, să-l iee cu sine, ferindu-l de pericol.

6. Oamenii de pe câmp, au să se așeze la pământ.

7. Locuitorii etajelor trebuie imediat să se dea jos în parter sau în pivnițe.

8. Localurile închise vor avea căte-o fereastră sau ușă deschisă. (Scut împotriva bombelor de gaz).

9. A sta la fereastră sau în pragul ușii este primejdios.

10. Dacă s'a inserat, trebuie să se stângă toate lampele, sau să se modereze lumina lor.

11. Să se păzească or cine de-a face observări sau de-a răspândi vorbe, prin care s'ar produce neliniște și panică între oameni.

12. Rânduile făcute de ofițeri, de organele autorităților politice și de patrule militare, trebuie urmate fără împotrivire.

13. În clădiri lovite de bombele aviatorilor, sau în clădiri din care iese un miroz particular (bombe de gaz), nu este permisă intrarea.

14. Focurile, ce s'ar naște prin aruncarea de bombe, trebuie să se modereze la poliție.

15. Aeroplani dușmani, dacă s'ar întâmpla, din orice motiv, să ajungă la pământ, nu este permis să-l atingă cineva; aviatorul dușman însă, dacă ar incerca să

sânu-ne să întrezărim viitorul, aşa cum și-l închipue el, dela care așteaptă fericire.

Sfârșitul e demn caracterului ostășului nostru, care nu desperează nici între cele mai grele încercări, la cari îl pune soarta. Fie că de întristat, fie că de părăsit, el va afla totdeauna unul din pretinii săi, care să-l măngăie, din pretinii cari îl petrec pe român din frageda copilărie până la mormânt, și cari sunt: *doina și poezia*.

Poezia de față, cu care m'am ocupat mai pe larg, este un mic picur din marele sentimentelor sufletului «marelui poet anonim», care este poporul.

Cunoașterea mai deaproape a productelor răslețe ale acestui suflet ne duce la cunoașterea a însuși poporului nostru, aici în răboi.

Dragostea ce trebuie să ne ardă în altarul înimii tuturor cărturărilor, îndeosebi a preoților, a *păstorilor* săi sufletești, trebuie să ne îndemne la cercetarea căt mai temeinică a tuturor cutelor și fibrelor sufletului poporului nostru și *între toate împrejurările vieții sale*, pe care cunoșcându-l, îl vom iubi și cinsti.

Un popor prin calitățile sale sufletești și intelectuale impune lumii; lumea va cunoaște însă aceste însuși și calități atunci, când i se vor documenta și învedera.

Trebue deci, ca în locul prim noi să pătrundem în sufletul celor din jurul nostru, ca azi mână să putem apoi servi cu documente vîi celor ce mai dubitează în

FOIȘOARA.

O poezie.

(Fine).

Ca un eflux natural al sufletului ce se îngrozește de păcat, văzând la ce duce păcatul, urmează partea a treia din poezie, unde flăcăul cuminte ne zugrăvește splendid stările nesănătoase ce le-a putut observa însuși în satul său.

Această parte a poeziei poate servi de studiu celor ce doresc să cunoască umorul sănătos, satira rară și puterea de observație de primul rang a românilor, tot atâta călățăi cari condiționează și documentează frapanta *inteligencă a ostașului nostru*.

Cu o logică puternică, ce se desvoală treptat, ne descrie el scenă după scenă.

Au nu sunt splendide vorbele:

«De dorul bărbatului
Întră'n crâșma satului».

Sau:

«Ce să ne facem surată,
Destul sunt de supărată,
Dar acum dacă-i răboi
Nu putem muri și noi».

Cu un realism de neîntrecut ne înfățișază femeia usuratică, al cărei tip prea des il putem observa azi pretutindenea.

Pare că vezi, cum după ce își primesc puținul ajutor, în loc să-l întrebuițeze

pentru lucruri folosite, se însoțesc căte cinci-sase neveste, întră în crâșmă, comandă beutură bună și scumpă, inchină cam des, apoi oțelile de alcool cu o flegmă de englez se încep poveștile despre soții răslăiți în toate părțile lumii.

Un adevărat roman social, — ca să mă folosesc de această expresiune, — al timpului de față, sunt observațiile și descrierea ostașului nostru.

Sufletul ostașului român e *simțitor și nobil*, numai astfel îmi pot închipui resenșul ce l'a produs viața usuratică observată de el.

Il doare când vede, că pe bietul bărbat astăzi soldat, camarad al său, tocmai aceia, cari ar trebui să-i poarte dorul și dușerea, în loc să-i cinstescă numele și poziția îl neglijă și se arată indiferenți față de soarta lui.

In sirul ideilor sale profitând de buna ocazie, când își desvăluește întreg amarul sufletului său, ostașul nostru cuminte se adresează și către fetele dela sat, a căror purtare în apropiatul trecut, — din punctul său de vedere corect, — o mustă, constatănd cu satisfacție fină, că cu timpul multe din pretențiile lor nejuste încă au perit.

Ceeace ne interesează pe noi din această parte a poeziei, este cunoașterea *cavalierismului* isvorat din bunătatea inimii ostașului român.

După ce înferează lozinca trecutului acceptată de prea multe nechemate din fetele noastre de țaran:

«Să nu fie plugărișă,
Fără să-i zică dăscălija»;

lozină, care în inima simțitoare a fiocăilor de rând a născut resens, — constată că:

«Dar acum ne scriu și nouă
Câte-o carte căte două»;

Si ca să le pedepsească puțin pentru făloșenia din trecut adăoagă:

«Dar să-si pună pofta 'n cui,
Că la noi nădejde nu-i».

Da, iubite cetitor, nu le zice soldatul român acestea din răutate, sau răsunare. Nu! În inima lui aceste sentimente n'au loc. Aceste șire sunt numai efluvișii stării sale sufletești, în care se află el de prezent explicându-se momentan și cavaleresc spuñând fetișelor cauza, de ce nu-i azi nădejde la soldat, pentrucă:

«Cine vine înapoi,
De unde suntem și noi?»

fugă, trebuie opriți. Locul, unde a căzut mașina, are să fie arătat îndată jandarmiei sau la poliția cea mai de-aprove.

16. Este oprit, ca lumea să se adune împrejurul aeroplanelui căzut, de oarece pericolul explosiunii nu este exclus.

17. Bombele neexplodate sănt dintre cele mai primejdiașe. De aceea să nu se atingă, cu atât mai puțin să se ducă din locul, unde au căzut. Locul unde se găsesc, trebuie anunțat, ca și la punctul 15.

18. Scrisori, zile și alte obiecte d'acesea, aruncate din aeroplani au să fie predate, fără considerare la cuprinsul lor, autoritațiilor politice (poliție etc.) Celce păstrează asemenea hârtii, va fi urmărit pe calea legii.

Dispozițiile acestea încețează după darea signalului (tragerea clopotului mare la biserică numită și signalul trâmbiței militare).

Neurmarea dispozițiilor din punctele sus înșirate va fi strict pedepsită.

Răsboiul.

Evenimentul cel mare este *la ost* recucerirea orașului Cernăuți, capitala Bucovinei, acum aproape întreagă curățită de dușman, iar *la apus* începerea ofensivei noastre din partea englezilor și francezilor, — cea mai mare ofensivă dată în actualul răsboi mondial, — care însă până acum nu a dat nici un rezultat pozitiv pentru cei ce au început-o. Germanii și-au păstrat toate pozițiile, iar dușmanii s-au ales iarăși numai cu pierderi enorme. Dir comunicările oficioase extragam următoarele despre cele întâmplate la diferitele fronturi:

1 August n.

In valea Casinului, la frontul dela *ost*, s'au prăbușit de nou atacurile dușmane. S'a distins regimentul săcuesc de infanterie numărul 82. Pe teritorul colțului celor trei tări, trupele noastre au înaintat spre pozițiile rusești, scoțând pe dușman din ele. În Bucovina de sud înaintăm spre Câmpulung. Pe lângă Cernăuți rezistența trecută în contraatac a dușmanului a fost sfidată. Rușii se retrag. La râul Zbrucz încă am făcut progrese.

La frontul dela *vest* s'a început marea luptă în Flandria, ceea mai puternică din toate, căte au fost date până acum. Cu masse ca și cari nu s'au văzut în răsboiul acesta, nici *la ofensiva lui Brussilow*, au atacat eri (31 Iulie n.) englezii și francezii pe un front de 25 kilometri, la Wardston. Valuri peste valuri de trupe dușmane înaintau spre germani, diviziuni închegate, cu automobile blindate, și pe unele locuri dușmanii au cucerit ceva teren, dar prin o contraofensivă succesașă au fost scoși aproape din toate pozițiile luate dela germani. Seară dușmanii au atacat de nou, dar iarăși fără rezultat. Francezii au perdu într'un loc 1500, iar în alt loc 500 de prizonieri.

2 August n.

La frontul dela *ost* dușmanul a atacat de nou în valea Casinului, dar trupele noastre au rămas învingătoare. Divisiunile rusești-românești au trebuit să se retragă în poziții avute. Teritorul la nord dela Câmpulung se află în mâinile noastre. La

frontul dela *vest*, pe câmpul de luptă din Flandria, abea spre seară s'a început focul puternic de artillerie. Englezii au atacat, după un foc concentric de artillerie de mai multe ore, dar diviziunile lor, aruncate în foc, au fost pretutindenea respinse, cu pierderi mari. Au atacat și francezii la Chemin des Dames, de cinci ori după olaltă, dar totdeauna au fost respinși. Au mai perdu și de astădată 250 de prisonezi.

3 August n.

Frontul dela *ost*. Azi dimineață *Cernăuți* a fost pentru a treia oară eliberat din jug rusească. Dușmanul numai după lupte crâncene a abandonat orașul. Trupele general-colonelului Kóvess au executat un atac splendid asupra liniei rusești, care a fost împinsă îndărăt. S'a distins regimentul de infanterie 101 din Békéscsaba. Între Prut și Nistru rușii sub presiunea bajonetelor germane și austro-ungare s'au retrăsi spre hotarele țării lor, iar pe podurile de peste Prut au intrat deasămente croate în *Cernăuți* și dinspre sud celelalte trupe austro-ungare, în frunte cu comandanții armatei, Arhiducele Iosif. Poporaționea a primit cu ovaiajuni pe bravii ei eliberatori. Dușmanul a început pe mai multe locuri contraofensive, dar toate au fost respinse. Armata lui Kóvess a ocupat orașul Câmpulung. La frontul dela *vest* atacurile dușmane s'au continuat, cu folosirea de tunuri puternice, din față cărora a trebuit să se refugiez și poporaționea belgiană din localitățile din apropiere. Luptele s'au terminat bine pentru germani. Într-un loc Francezii au intrat în tranșee germane, dar au fost alungați iarăși din ele.

4 August n.

In valea Casinului și la Tulgheș, frontul dela *ost*, înaintarea trupelor dușmane de desărcinare a fost impedeceată de trupele noastre viteze. Eliberarea Bucovinei se continuă cu succes. Trupe austro-ungare au trecut râul Moldova. Pe la Rădăuți trupele aliate au eșit dintr-un munte și se apropiu de granițele monarhiei. Pe la Zbrutz atacuri dușmane au fost respinse. La frontul dela *vest* din cauza vremii rele numai seara s'au început luptele. Germanii au intrat în poziții franceze, de unde s'au reînforța cu mulți prizonieri — negri. La Pola aviatorii dușmani au aruncat 80 de bombe asupra orașului și a portului. S'a făcut străcăiniu în edificiile particulare. Două persoane au murit, 12 sunt vulnerate. La celelalte fronturi situația e cea veche.

5 August n.

La frontul dela *ost* atacurile dușmane din valea Casinului au fost iarăși zadarnice. Am luat dela dușman satele Broșteni și Holoia, afătoare la graniță. Pe la Rădăuți rușii se retrag, iar la Cernăuți luptele se dau la Boian, care în parte e luat dela ruși. Trupele noastre au ocupat Vama, lângă râul Moldova. La frontul Italian dușmanul a început de nou atacurile, deschizând focul de artillerie la Monte Santo și la Monte Gabriele. În Macedonia încă au fost ciocniri de trupe. La frontul dela *apuș* atacurile dușmane au mai slabit în cursul zilei de eri (4 August). La Pola aviatorii dușmani au aruncat de nou 105 bombe asupra orașului și a portului, făcând străcăiniu în edificiile particulare. Au omorât două persoane.

NOUTĂȚI.

Institutile pedagogice române. Cetim în *«Unirea»* din Blaj, numărul 44, următoarele: «Prelegerile la institutele pedagogice gr. cat. române din Blaj, Gherla și Oradea-mare, se vor putea începe numai cu învoirea prealabilă a ministrului de culte și instrucție publică. Ministrul de instrucție, contele Apponyi Albert, cum aflăm la încheerea foii, a dispus într-o scrisoare adresată mitropolitului nostru, ca institutele pedagogice din Blaj, Gherla și Oradea-mare, să nu fie deschise, până la un ordin special al ministrului». Putem întregi informația confrăților din Blaj cu constatarea, că o disposiție asemenea acesteia a fost luată din partea domnului ministru Apponyi și cu privire la institutile pedagogice ort. române din Sibiu, Arad și Caransebeș. Asupra ei se va pronunța consistorul mitropolitan, convocat pe 3 Septembrie nou la Sibiu.

Inalte distincții! Maiestatea Sa Împărat și Regele Carol a acordat comandanțului armelor, Böhm-Ermolli, crucea de comandor al ordinului militar Maria Terezia,

comandanțului de armă, general colonelul Kritek, crucea pentru merite militare clasa 1. eu decorația de răsboi și săbiu.

Așterări. În zilele de 6, 7 și 8 August n. e. au să se prezinte la primăriile comunale, ori la autoritățile orașenești din țară, toți cei obligați la gloate și născuți în timpul dintre anii 1899 și 1897, dacă nu se află încă în serviciu militar activ, și anume, fiecare la autoritatea pe teritoriul căreia locuiește, pentru a li se face conscrierea. Așterarea lor se va face apoi mai târziu, în zilele dintre 3 și 22 Septembrie n. e., conform dispozițiilor cări se vor lua la timpul seu.

Pentru dreptul de vot universal. Partidul independent elujan a hotărât să organizeze în cursul lui Septembrie a. c. o adunare populară în stil mai mare, la scop ca inteligenții, clasa de mijloc și muncitorime din Ardeal, într-o adunare comună, să manifeste în favoarea dreptului de vot electoral universal, egal și secret. La adunarea aceasta, cum scriu ziarele elujene, a fost invitat și contele Mihail Károlyi, care promisese mai de mult că va lua parte.

Distinctii. Împăratul Wilhem, vizitând frontul galician, s'a exprimat cu multă laudă despre conducerea și disciplina trupelor otomane. Suveranul Germaniei a conferit decorații la 50 de ofițeri și 200 de soldați tureci, cări în luptele din urmă s'au distins în mod deosebit.

Și în ale bisericilor. În cercurile preoțești din Ucraina s'a pornit o mișcare, ce are în vedere nu numai separarea politică a Ucrainei de Rusia, ci și despărțirea bisericii ucrainiene de biserica ortodoxă rusească.

Bancnotele de 50 coroane. Se vor scoate din circulație vechile bancnote de 50 coroane, care poartă data de 2 Ianuarie 1902. Se mai primesc ca plată până în 31 Iulie 1919; iar banca austro-ungară le mai primește spre schimbare până în 31 Iulie 1925. Cu ziuă aceasta bancnotele amintite își pierd valoarea.

Foc în Răsinar. Vineri noaptea s'a izcat un mare foc în comuna apropiată Răsinar. Flacările focului s-au distrus peste 30 de case și alte clădiri. Pompierii sibieni au ieșit în zorii zilei la fața locului, dând ajutorul necesar la lucrarea de stângere a incendiului.

Amenințări cu moarte. Ministrul președinte rusească, Kerenski, a primit dela cruceștorul *Aurora* o scrisoare, în care i se comunică hotărârea marinilor, că are să fie omorât, dacă cel mai târziu până la 15 August nu și va părăsi de bunăvoie postul de prim-ministru.

Caldură. Ne aflăm în luna lui August și ni se vedește de petuindenea o căldură și secetă, cum n'au mai fost de mulți ani încoace. Termometrul arată în umbră 36 grade Celsius și 40 la soare în Budapesta; aceeași temperatură, cu o mică diferență, o arată la Sibiu. Cel mai înalt grad de căldură se constată în Italia, Curlanda, Livlanda, Albani. Meteorologii ne măngâie cu precizarea, că aerul se va răcori în curând; în Franța de nord a scăzut mult căldura, Parisul are acum 14 grade Raumur. Dar prognozia pentru părțile noastre este: Vreme caldă și secetă.

În colau Benția. Înmormântarea regetătilor Nicolae Benția, fost funcționar al *«Albinii»* și membru simpatizant al societății române din Sibiu, s'a făcut, după cum am comunicat pe scurt în numărul trecut, Joi după ameaș, la orele 5, din capela cimitirului nou orășenesc, în prezența membrilor familiei Indurătore, din care însă au lipsit cei doi fiți mai mari ai decedatului, unul maior, altul căpitän, care sfârșuiește la front, n'au putut participa la jurnalul act, — și a inteligenței române din loc. Actul înmormântării l-a săvârșit domnul asesor consistorial Motile Voileanu, asistat de părintele Ioan B. Boiu, parchul suburbanului Josef. După terminarea prohodului, părintele Voileanu a scos la iveau într-o vorbire ocasională înșușirile bune creștinești ale decedatului, i-a schițat activitatea desvoltată în lumea aceasta trecătoare, ca tată de familie, ca membru al societății, ca su al bisericii, lăudându în urmă rămas bun în numele decedatului dela toți cari i-au fost dragi în lumea aceasta. Siciul cu rămășile pământești ale regetătilui, împodobit cu multe și frumoase coroane, a fost pus apoi pe carul mortuar și dus până la groapă, iar aci așezat în sicul pământului, unde acum taica Benția își doarme somnul de veci, lângă iubita sa soție, pe care a perdu-o înainte cu cățiva ani. Odihnăcă în pace!

A patra earnă? O telegramă din Paris primită de ziarul italian *Secolo* spune, că în conferință de acum ținută de reprezentanții antantei la Paris, s'a decis definitiv, ca răs-

boiul să se continue și în earna ce vine. S'au stabilit, zice teleograma amintită, toate măsurile strategice pentru earna și primăvara anului 1918.

O mișcare patriotică. Printre preoții romano-catolici din unele părți ale Ungariei s'a pornit o mișcare, în direcția, ca guvernul să intrevină la sesiunii papal din Roma și să-l îndupere să revoace dispozițiile referitoare la celibilitatea preoților și să le permită acestora căsătoris, ca în viitor să poată și ei contribui la sporirea și creșterea generației noastre chemată să fie ca mâna apărătoare a patriei! Cu adevărat, o mișcare — patriotică.

Dreptul electoral și fostul țar. Comitetul electoral al guvernului provizor rus s'a ocupat cu întrebarea: Care dintre cetățenii statului rusesc au să fie despoiați de îndreptățirea de alegători? S'a născut o discuție aprinsă. Ușor dintre membrii comitetului a declarat, că și-a da familiei exarhului drepturi civile, nu însemneză altceva, decât și pămânu democrația rusească. Părerea aceasta a susținut-o și alți membri. Totuși la urmă comitetul a decis, să se acorde dreptul electoral și fostului țar, colonelului Romanov, și familiile sale cu adausul, că ei nu pot fi aleși în comitetul constituantei.

Coroane eterne. Nemângăiașul Ioan Magda, paroh în Galați (tractul Abrud), contribuie cor. 10 la fondul Dr. Petru Span pentru ajutorarea copiilor de moți, aplicăți la meseria, în amintirea iubitului său frate Remus, fost califică de prăvălie, decedat în spită din Veszprém, ear parohul Ioan Popa din Apoldul inferior și soția sa Elisabeta n. Iosif, cu copiii lor Virgil și Ionel, dăruese 10 cor. la legatul Nelu Stroia pentru ajutorarea copiilor săraci din Sibiu cetate, aplicăți la meseria. Pentru darurile generoase, exprimă sincere mulțumite: Victor Tordășianu, președintul Reuniunii sodalilor sibieni.

Advocatul Dr. Ivan, sosit acasă, și-a mutat cancelaria în Sibiu strada Poplăcii (Ouergasse.) Nr. 4.

Indreptare. Din Răsinar ni se scriu următoarele: În nr. 54, din 31 August a. c. al ziarului *Telegraful Român* s'a publicat, că în comuna Răsinar s'a constatat, că banii morbul epidemiei tifosului; ba și au îndemnat cetățenii Sibiului a abandona și a resipașa cumpărarea produselor de la locuință din Răsinar, ca fiind periculose. Fiind verăstă aceasta falsă și nebuzată (orecum se întâmplă și cu alte multe) ea cauzează pe de o parte dură locuitorilor de aici, cari pot fi împedecați în valorizarea produselor lor de economie și camp, din cari trăiesc o parte mare a poporului sărac din loc, iarăși pe de altă parte jignește starea bună sanității ce există în comună. Admit, că evoluția venit din un isvor nesigur, sau din parte necompetență, eventual rău și superficial informație, dar ar trebui, ca informații de interes public să se dea publicării numai fiind autentice. Ca factor competent și responsabil desemnă categoric, că în comună ar fi cel puțin un cas de tifos, și adveresc, că în tot timpul de vară starea sănătății în comună este excelentă. — Răsinar, 1 August 1917. Cu stimă: Ioan Jurcoiu, not. com.

Notăm din partea noastră următoarele: notiță din ziar, la care se refere îndreptarea aceasta, nu a fost dată din partea noastră, ci era un comunicat al magistratului orașenesc din loc, care a fost publicat în toate ziarele din Sibiu, pentru orientarea publicului interesat. Dacă stirea a fost neîntemeiată (și ne bucurăm că din parte competență se constată acest lucru), atunci vina pentru răspândirea ei cade asupra acestor, cari au dat magistratului nostru informații greșite. Redacția.

Teatrul german. Astăzi, Marți, se dă pentru a doua oară plăcuta operetă nouă *Auf Befehl der Kaiserin* iar mâine, Mercuri, piesa vieneză cu cantece *Das Dreimäderhaus*. Reprezentările se incep la orele 7 și jumătate seara. În Septembrie societatea domnului Leo Bauer pleacă la Brașov.

Teatrul cinematograf. La Bioscop Apollo se dă interesante reprezentații, în fiecare zi. și anume: în zile de lucru la orele 6 1/2 și 8 1/2 seara; în zile de Dumineci și sărbători la orele 4, 6 1/2 și 8 1/2 seara. Apollo Bioscopul se află în Casa Societății (Gesellschaftshaus) din Strada Schewis Nr. 1. — Programa săptămânii cuprinde următoarele piese vestite: Marți și Mercuri, în 7 și 8 August *Lumea teatrului*, dramă socială în 4 părți; Joi și Vineri, în 9 și 10 August *Firele trecutului*, dramă *«Nordisk»* în 3 acte; Sâmbătă și Duminecă, în 11 și 12 August, *Zeița morții*, dramă detectivă.

Ioan Dăncilă, preot ort. rom.

190/1917.

(140) 1-3

Concurs.

Pentru intregirea postului de capelan temporal, cu drept de succesiune, în parohia de clasa I. G. Hodac, protopresbiterul Reghinului, — după ce prin decisul Preaven. Consistor Arhidiecezan din 1 Iunie a. c. Nr. 3254 Bis. s'a incuiuțat sistemicarea acestui post, — se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Venitele impreunate cu acest post sunt: una a treia parte din venitele parohiale, conform concluzului sinodului parohial din 7/20 Mai a. c.

Cerurile de concurs, instruite cu documentele cerute de dispozițiunile cuprinse în „Statutul organic” și în „Regulamentul pentru parohii”, să se aștearnă în terminul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiteral în Reghinul săesc (Szászrégen).

Reghin, 9/22 Iunie 1917.

Oficiul protopresbiteral gr. or. rom. al Reghinului în contelegeră cu comitetul parohial.

Vasile Duma,
protopop.

Nr 250/917 (135) 2-3

Concurs.

Pentru intregirea postului învățătoresc al III-lea la școala conf. română gr.-or. din Valea, protopresbiteral Orăștiei, se publică concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt: 100 cor. dela biserică și cvarțir modern în edificiul școală. Salarul legal restant este votat dela stat ca ajutor sub Nr. 130,607/915 ministerial.

Dela învățătorul ales se recere a forma și apoi a conduce în toate Duminecile și sărbătorile corul în biserică.

Doritorii de a ocupa acest post să aștearnă rugările cu documentele recerute oficiului protopresbiteral al tractului Orăștiei în terminul prescris și să se prezinte la biserică într-o Duminecă sau sărbătoare spre a-și arăta dexteritatea în cântări. Cei care au cunoștințe muzicale, vor fi preferați.

Vădei, la 8 Iulie 1917.

Zaharia Tilicea **Vasile Domșa**
pres. comit. parohial. protopop.

Nr. 398/1917 prot. (136) 2-3

Concurs.

Pentru intregirea postului de învățător al II-lea la școala confesională gr.-or. română din comuna Dăisoara (Longodár), se publică concurs cu termin de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele impreunate cu acest post sunt: 1200 cor. salar fundamental și anume 600 cor. dela comuna bis., iar restul are a-l primi alesul dela stat, asigurat prin rescriptul ministerial ditto VI/2 Nr. 80886/1913 având calificătuna prescrisă de lege.

Cvarțir în natură corespunzător în edificiul școală și relut de grădină 20 cor., un (1) stânjen de lemn de foc tăiate și aduse în curtea școală.

Innvățătorul ales, pe lângă celelalte îndatoriri impuse prin lege, este obligat să formeze cor cu elevii, să cante în biserică și să instrueze și școala de repetiție fără altă remunerație.

Concurenții să-și înainteze cerurile instruite conform normelor în vigoare, la oficiul protopopesc gr.-or. rom. al Cohalmului, și să se prezinte înainte de alegere la biserică în vreo Duminecă sau sărbătoare, spre a canta și a se face cunoștuți cu poporul.

Dăisoara, 10/23 Iulie 1917.

Ioan Mihailă, Ilie Iacob, Ioan Frâncu, preot și pres. com. epitrop II. inv. primar.

Văzut:

Cohalm, în 17/30 Iulie 1917.

Ioan Bercan,
protopop.

Nr 192/1917 prot. (137) 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala gr. or. română din comuna Poiana-Blenchi, protopresbiteral Dej, prin aceasta se publică concurs cu termin de 30 zile socotite dela prima apariție a acestui concurs în „Telegraful Român”.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt: salar de 1200 cor., din cari 240 cor. dela popor, și 960 cor. ajutor de stat, acordat dea și asemnat fostului învățător, locuință în edificiul școlar vechiu și grădină.

Invățătorul ales e dator a provedea învățământul și în școala de repetiție, a conduce în Dumineci și sărbători elevii la biserică și a canta cu ei la liturgie.

Concurenții au să-și aștearnă rugările concursuale, instruite conform legii, la subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul deschis, și să se prezinte în vre-o Duminecă ori sărbătoare la biserică parohială, spre a se face cunoștuți poporului.

Dej, 14 Iulie 1917.

Oficiul protopresbiteral al tractului gr. or. rom. în Dej în contelegeră cu comitetul parohial competent.

Teodor Herman
protopresbiter

Nr. 583/915 (134) 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului al II-lea de învățător la școala noastră confesională din Crihalma, protopresbiteral Cohalmului, se publică concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele impreunate cu acest post sunt: salar fundamental 1200 cor., din care 100 cor. dela biserică, iar restul ajutor de stat deja votat, plus gradăunile de salar prescrise de lege. Apoi cvarțir liber, grădină de legume și un echivalent corespunzător pentru lemele de foc.

Alesul e îndatorat a forma cu elevii cor în mai multe voci și a canta cu ei regulat răspunsurile liturgice în Dumineci și sărbători precum și în strană la utrenie. Concurenții sunt obligați a se prezenta înainte de alegere poporului, arătându-și dexteritatea în cântări, iar cei liberi de armată vor fi preferați.

Cerurile de concurs se vor înainta subscrисului oficiu în terminul indicat.

Cohalm, în 8 Iulie 1917.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al Cohalmului în contelegeră cu comitetul parohial din Crihalma.

Ioan Berean,
protopop.

Nr. 261/1917. (138) 3-3

Concurs.

Pentru intregirea unui post de învățător și eventual a unui de învățătoare la școala elem. gr.-or. din Sebeșul săesc (Szászsebes), se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele asigurate prin legea scolară.

Innvățătorul ales e dator să conduce elevii în Dumineci și sărbători la biserică și să cante cu ei la sf. liturghie, iar învățătoare, pe lângă provederea instrucțiunii în clasa care i se va încredința, e datoare să instrueze fetițele din toate clasele în lucrul de mână.

Concurenții au să-și aștearnă cerurile instruite conform normelor din vigoare, în terminul indicat, subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Sebeș, la 10/23 Iulie 1917.

Oficiul protopresbiteral în contelegeră cu comitetul parohial.

Sergiu Medean,
protopresbiter

Nr. 28/1917. (131) 3-3

Concurs.

Pentru intregirea postului de paroh din parohia de cl. II-a Covragiu din protopresbiteral Hategului se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele sunt cele făsonate în coala B. pentru intregirea dela stat.

Concurenții să-și înainteze cerurile instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul deschis și sunt poftiți, — pe lângă prealabilă înunoașteare a subsemnatului, — a se prezenta în comună la sf. biserică, spre a canta, respective a celebra și cuvânta.

Hăeg, la 9 Iulie 1917.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Hăeg în contelegeră cu comitetul parohial.

Dr. Cornel Popescu,
protopresbiter

Nr. 192/1917 prot. (132) 3-3

10 părechi boi de jug
albi, frumoși, în etate de 5-7 ani, cari păsunează pe livada din loc, și cântăresc părechea dela 1100-1200 kilograme, se vând pe lângă prețuri favorabile cu perechea sau toți la olaltă. Doritorii să se adreseze la agenția firmei din loc: (132) 3-3

S. Felter Strada Cisnădiei Nr. 3.

Redactor responsabil Teodor V. Păcăian.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.

gazdasági- és segélyzö szövetkezet Kristyón.

„LIBRA”,

tovărașie economică și de ajutorare în Kristyör—Crișcior.

Convocare.

Domnii membri ai însoțirei „Libra”, tovărașie economică și de ajutorare în Kristyör—Crișcior se convoacă prin aceasta la a

VI-a adunare generală ordinată,

care se va ține la 6/19 August 1917, la orele 2 d. a. în localul școalei gr.-or. rom. din loc, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Constituirea adunării și alegerea a doi verificatori ai procesului verbal.

2. Constatarea membrilor prezenți și a numărului votelor reprezentate.

3. Prezentarea încheierii conturilor pe al șaselea an de gestiune, a raportului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.

4. Darea absolutorului direcțiunii și comitetului de supraveghiere pe anul de gestiune expirat.

5. Propunerea direcțiunii și decidere asupra împărțirii venitului curat al ciclului IV, care este sub licvidare.

6. Alegerea membrilor direcțiunii și comitetului de supraveghiere.

7. Eventuale propuneri, înaintate conform §-lui 17 p. e. din statut.

Observare: Dacă adunarea nu se va putea ține la terminul de mai sus, se convoca pe 13/26 August 1917, la 2 ore d. a., când se va ține cu aceeași ordine de zi fără considerare la numărul membrilor prezenți și votelor reprezentate.

Crișcior, la 15 Iulie 1917.

1-1 (139) Direcțiunea.

mely Kristyoron 1917. évi augusztus hó 19-én d. u. 2 órakor, a gör. kel. román iskola helységében fog megtartatni a következő

Napirenddel:

1. A közgyűlés alakulása és a jegyzőkönyv hitelesítésre való két bizalmi térfi megválasztása.

2. A jelenlevő tagok és képviselt üzlet-

rezsek megállapítása.

3. A hatodik üzletévi zárszámadás, az igazgatóság és felügyelő bizottság jelen-

téseinél előterjesztése.

4. Az igazgatóság javaslata feletti

határozat hozatal a IVik évfolyam fizstan-

yeresének felosztása tárgyában.

5. Az igazgatóság és felügyelő bizott-

ság tagok három évre leendő megválasztása.

6. Az igazgatóság és felügyelő bizott-

ság tagok három évre leendő megválasztása.

7. Az alapszabályok 17. §-a e. pont-

jának megfelelően bejelentett indítványok.

Jegyzet: Ha a közgyűlés a fentii időben megtartható nem lesz, ezennel f. é. augusztus hó 26 án d. u. 2 órára hivatik össze, amikor ugyan ezzel a napirenddel tekintet nélküli a jelenlevő tagok és képviselt üzletrezsek számára megesz tartva.

Kristyör, 1917. évi július hó 15-én.

Az igazgatóság.

Contul Bilanț cu 31 Martie 1917.

Activa—Vagyon.	Mérlegszámia 1917. évi március hó 31-én.	Pasiva—Teher.
K f		K f
Cassa — Pénztárkészlet	2,609.37	Platir sáptămánale (ciclu IV—VI) — Heti bérletek (IV—VI évfolyam)
Imprumuturi — Kölcsönök	4,811.14	5,093.40
Depunerí propriei — Sajábetétek	1,206.60	Interesele lui cu 5% — Kamatai 5%
		55 — 1,161.74
		Fond de dare etc. — Adó alap stb.
		40